

กรมอนามัย กองกฎหมาย

ไม่ใช่สิทธิเกินส่วน เกินสมควรต่อจำนวนการเลี้ยงสัตว์

นายคมน์พิสิฐ พุทธิเผือก
กองกฎหมาย กรมอนามัย

ปัจจุบันคนไทยนิยมเลี้ยงสัตว์มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะน้องหมาและแมว ซึ่งมีข้อมูลในปี ๒๐๒๐ ประเทศไทยมีจำนวนสัตว์เลี้ยงทั้งหมดประมาณ ๑๕ ล้านตัว เป็นสุนัขจำนวนประมาณ ๙ ล้านตัว เพิ่มจากปี ๒๐๑๙ จำนวนประมาณ ๒ ล้านตัว และแมวจำนวนประมาณ ๓ ล้านตัว เพิ่มจากปี ๒๐๑๙ จำนวนทั้งหมดประมาณ ๘ แสนตัว ส่วนหนึ่งด้วยความน่ารักและนิสัยขี้อ้อน ที่ทำให้คนเลี้ยงมีความสุขที่ได้ใกล้ชิด เป็นเหมือนเพื่อนเล่นคลายเหงา และช่วยเยียวยาจิตใจให้กับคนเลี้ยงไปในตัว ซึ่งทำให้รู้สึกมีชีวิตรื่นเริงและบรรเทาความเครียดจากเรื่องน่าปวดหัว รอบตัวได้ดี แต่อย่างไรก็ตาม สิ่งที่สำคัญที่สุด คนเลี้ยงสัตว์ต้องมีความพร้อมในเรื่องของเวลาการดูแลเอาใจใส่ สุขภาพของสัตว์เลี้ยง ความสะอาดของสถานที่เลี้ยง รวมถึงบริเวณรอบ ๆ ความเหมาะสมของสถานที่เลี้ยงกับ จำนวนสัตว์ที่เลี้ยง ไม่เช่นนั้นอาจจะทำให้มีผลตรงกันข้ามกับสิ่งที่กล่าวมาแล้วก็ได้ หากการเลี้ยงสัตว์กลายเป็น เรื่องพิพาทกันระหว่างเพื่อนบ้าน ซึ่งผู้เขียนขอแนะนำคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง สาธารณสุข ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ แนวคำวินิจฉัยในศาลปกครอง กรณีเลี้ยงสัตว์ที่มี จำนวนเกินสมควรมาเป็นอุทาหรณ์ โดยสรุปดังนี้

การเลี้ยงสัตว์ที่มีจำนวนเกินสมควรจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ แก่ผู้อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียง หรือผู้ที่ต้องประสบเหตุนั้น ให้ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ ตามมาตรา ๒๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ได้มีการวินิจฉัยว่า การเลี้ยงสุนัข จำนวน ๑๐ ตัว มีจำนวนเกินสมควรจนเป็นเหตุให้เกิดเสียงดังและกลิ่นเหม็นรบกวนผู้อยู่อาศัย ใกล้เคียง ตามแนวคำวินิจฉัย ที่ ๓ ๒๑๓/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ ต่อมากรณีนี้ ผู้เลี้ยงสุนัขได้ฟ้องต่อ ศาลปกครองกลาง (ชั้นต้น) ได้มีคำวินิจฉัย สรุปความว่า ตามวิสัยของวิญญูชนย่อมมีความเห็นว่า การเลี้ยงสุนัข จำนวน ๑๐ ตัว ในพื้นที่น้อยกว่า ๑๐๐ ตารางวา เป็นการเลี้ยงสุนัขที่มีจำนวนเกินสมควร ตามแนวคำวินิจฉัย ศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำ ที่ ๓๒/๒๕๖๑ คดีหมายเลขแดง ที่ ๑๓๘๐/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๒ และได้มีแนวคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุดเป็นบรรทัดฐานว่า การเลี้ยงสุนัขไว้ในบริเวณบ้าน จำนวน ๑๕ ตัว เป็นการเลี้ยงสุนัขจำนวนมาก เกิดปัญหาผลกระทบจากการส่งเสียงดังหรือส่งกลิ่นเหม็น รวมทั้งปัญหาที่เกิดจากการเจ็บป่วยของสุนัข ตามแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๒๓๑/๒๕๕๗ และการเลี้ยงแมว จำนวน ๑๒ ตัว และเลี้ยงสุนัข จำนวน ๒ ตัว เป็นเลี้ยงที่มีจำนวนเกินสมควร และไม่อยู่ในวิสัยที่จะควบคุมมิให้ เกิดการส่งกลิ่นเหม็นไปรบกวนผู้อยู่จนเป็นเหตุให้ผู้อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียงกับบ้านผู้เลี้ยงแมว ต้องเสื่อมหรือ อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๘๐๐/๒๕๕๙ ผู้เขียนมีความรู้สึก ต่ออุทาหรณ์ดังกล่าวว่า คนเลี้ยงสัตว์ต้องไม่ใช่สิทธิเกินส่วน เกินสมควรต่อจำนวนการเลี้ยงสัตว์

แหล่งข้อมูลอ้างอิง :

๑. <https://urbancreature.co/owning-pets-vs-having-kids/>.
๒. เรื่อง กลิ่นเหม็นของสุนัข... ระวังเหตุด้วยครับ ! โดยนายปกครอง (หนังสือพิมพ์ บ้านเมือง คอลัมน์คดีปกครอง ฉบับวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๗)
๓. เรื่อง เลี้ยง “แมว” ! หากก่อเหตุรำคาญ ... เจ้าพนักงานสั่งเจ้าของระงับเหตุได้ ! โดยนายปกครอง (หนังสือพิมพ์บ้านเมือง คอลัมน์คดีปกครอง ฉบับวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๙)
๔. คำวินิจฉัยศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำ ที่ ๓๒/๒๕๖๑ คดีหมายเลขแดง ที่ ๑๓๘๐/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๒
๕. แนวคำวินิจฉัยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๓ ๒๑๓/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๐